

Lijst van wijzigingen in het methodologisch protocol voor het opstellen van het EPB-certificaat openbaar gebouw, de Certibru-Publi-software en het EPB-certificaat openbaar gebouw besluit

---

Versie februari 2023

In dit document worden de belangrijkste wijzigingen en verduidelijkingen opgesomd van de versie van het methodologisch protocol voor het opstellen van het EPB-certificaat openbaar gebouw van februari 2023, ten opzichte van de versie van maart 2022, samen met een korte beschrijving van de redenen waarom zij zijn aangebracht. De belangrijkste wijzigingen die in dit document worden toegelicht, kunnen worden geïllustreerd aan de hand van uittreksels uit het protocol, die in de tekst zijn omkaderd. Het omvat ook de wijzigingen in het Besluit EPB-certificaat openbaar gebouw (CPUB) en de software die geen rechtstreeks invloed op het protocol hebben.

Een belangrijke verandering (**NEW**) is elke verandering die invloed heeft op de werkwijze van de certificateur. De plaats waar een dergelijke wijziging is aangebracht, wordt rechtstreeks in het protocol aangeduid met het symbool "NEW". Naast een titel of ondertitel geplaatst, geeft dat symbool aan dat het hele item is gewijzigd. Als het naast een paragraaf wordt geplaatst, geeft zijn positie aan dat alleen de paragraaf wordt gewijzigd.

Onder verduidelijking (**C**) wordt verstaan het toevoegen van voorbeelden, het herschrijven van een paragraaf om het begrip te verbeteren zonder de betekenis te wijzigen, alsmede wijzigingen in de structuur van het protocol, voor zover sommige paragrafen zijn verplaatst zonder de betekenis te wijzigen. De verduidelijkingen zijn samengevat in dit document, maar zijn in het protocol niet gemarkeerd met het symbool "NEW".

Wijzigingen in de structuur van het protocol

- C: het protocol en bijlage 1 zijn gewijzigd. De versie van juni 2019 van bijlage 2 is nog steeds van kracht.
- C: Er zijn twee delen toegevoegd (deel 3.2 en 4.1):
  - Vaststelling ter plaatse (en foto's)
  - Te overwegen data voor gegevensverzameling

Bijwerken van hyperlinks

- C: Leefmilieu Brussel heeft vanaf eind 2022 een nieuwe website. Als gevolg daarvan zijn alle hyperlinks bijgewerkt.

1 Algemene voorstelling

2 Een EPB-certificaat openbaar gebouw opstellen – checklist

- C: bijzonderheden over de veiligheidsinstructies die tijdens uw bezoek ter plaatse in acht moeten worden genomen. Leefmilieu Brussel preciseert dat het alle verantwoordelijkheid afwijst in geval van een ongeval.

3 Aanvaardbare bewijsstukken

- **NEW:** toevoeging van goede praktijken voor het maken en archiveren van foto's tijdens het bezoek ter plaatse, naar aanleiding van bevindingen tijdens de behandeling van aanvragen tot wijziging en tijdens opleidingen.
- C: Er wordt herinnerd aan het belang van het verzamelen en archiveren van aanvaardbaar bewijsmateriaal in geval van een controle.

4 Het gecertificeerde kalenderjaar en de periodes bepalen

- C: einde van de specifieke instructies, voor de keuze van het gecertificeerde kalenderjaar i na afloop van de verstoring van de activiteit in tertiaire gebouwen als gevolg van maatregelen ter bestrijding van COVID-19. Dit betekent dat voor certificaten die in 2023 worden opgesteld, de mogelijke jaren zijn $i = 2021$ of $i = 2022$.

We laten echter nog steeds de mogelijkheid om een opmerking toe te voegen in de grafiek "Evolutie van de verbruiken" als uw certificeringsperiode zich uitstrekt over een periode waarin de activiteiten van het gecertificeerde gebouw zijn beïnvloed door de COVID-19 maatregelen (bv. open ramen in scholen tijdens de winter 2021).

- **NEW:** toevoeging van een deel waarin de data die voor de verschillende gedeeltes van het protocol in aanmerking moeten worden genomen, worden gecentraliseerd. Aangezien het EPB-certificaat openbaar gebouw gebaseerd is op gemeten verbruiken, ligt er namelijk één tot twee jaar tussen het gecertificeerde kalenderjaar en de datum waarop het certificaat wordt opgesteld. In deze periode kunnen veranderingen optreden. Er kunnen bijvoorbeeld warmtemeters of fotovoltaïsche panelen zijn geïnstalleerd.

Met voorbeelden wordt uitgelegd hoe de codering moet worden uitgevoerd, ervan uitgaande dat de indicatoren van het certificaat en de algemene gegevens de situatie tijdens het gecertificeerde kalenderjaar weergeven, met uitzondering van de aanbevelingen, die bedoeld zijn om verbeteringen aan te brengen en dus gebaseerd zijn op de situatie ten tijde van de opstelling van het certificaat.

5 Het EPB-gebouw lokaliseren

- **NEW:** er worden instructies gegeven in geval van polygoonupdates door UrBIS. De betrokken polygoon worden ook in de software geïdentificeerd.
- **NEW:** het is niet langer toegestaan een gebouwencomplex te certificeren, noch voor een eerste certificaat, noch voor een verlenging. Er worden instructies gegeven om gebouwencomplexen op te splitsen in afzonderlijke EPB-gebouwen.

6 De publieke bezetters identificeren

7 De algemene inlichtingen valideren/Bijlage 1

- **NEW:** er wordt gespecificeerd dat het aantal bezoekers/studenten/VTE/... op jaarbasis wordt berekend.
- **NEW:** toevoeging van aanvaardbare bewijsstukken voor installaties voor de productie van energie uit hernieuwbare bronnen
  - C: schrapping van de instructies over gebouwencomplexen in heel bijlage 1, aangezien deze niet langer zijn toegestaan
  - C: tekst verduidelijkt om de velden "Bouwdatum" en "Zware renovatie" beter te koppelen aan de aard van de EPB-werkzaamheden. Wij geven ook een link naar het EPB-werkzaamheden Vademecum waar elke aard wordt toegelicht.
  - C: schrapping van het veld "Oppervlak van waterplassen", aangezien dit oppervlak sinds de versie van maart 2022 van het protocol wordt gecodeerd in het scherm Zones.
  - C: toevoeging van niet-omkeerbare warmtepompen met een vermogen > 12 kWth aan de lijst van warmte opwekkers die onder het toepassingsgebied van de EPB-verwarmingsverordening vallen, na de wijziging van dit besluit. De coderingsinstructies voor het tabblad Algemeen blijven echter identiek aan de versie van het protocol van maart 2022. De toelichting staat in bijlage 1.
  - C: toevoeging van een korte beschrijving van de door de EPB-verwarmingsregelgeving vereiste behandelingen en het type (1 of 2) verwarmingssysteem, om u beter te helpen bij het beantwoorden van de keuzetabel voor aanbevelingen. Wij geven ook de link naar de EPB-verwarmingsregelgeving.

8 Afbakenen van het openbaar gebouw

8.1 8.1 Verbanden met de reglementering (ter info)

8.2 Openbare, niet-gecertificeerde en gemengde ruimten

- C: herformulering van het lid betreffende opslagplaatsen en parkings met lage energiebehoefte, om een beter verband te leggen met de regelgevingsteksten.

8.3 Beschermd volume

8.4 Het beschermd volume onderverdelen in categoriezones

- **NEW:** na de wijziging van het schoolsysteem in FWB ten opzichte van de VO sinds augustus 2022, is de software nu gebaseerd op 4 schoolkalenders (één per Gemeenschap en per onderwijsniveau - hoger of niet hoger). Daarom vragen wij u nu aan te geven bij welke Gemeenschap elke categoriezone van type onderwijs (categorieën 3 tot en met 5) hoort. U vindt deze informatie ook in het coderingsverslag.

8.4.1 Samenneming van de ruimten

8.4.2 Beschrijving van de categorieën

- C: herziening van de namen van de categoriezones 11 en 13, naar aanleiding van een wijziging in het CPUB Besluit, die tot doel heeft de reeks activiteiten beschreven in tabel 5 van het protocol, die gebaseerd is op de in de PEN-methode gebruikte indeling in functionele delen (EPB-certificaat opgesteld na werkzaamheden), beter weer te geven.

8.4.3 Meerdere publieke bezetters

8.4.5 Voorbeelden

- C: Het schoolvoorbeeld is aangepast aan het schoolsysteem.

9 Berekenen van de EPB-oppervlakte openbaar gebouw

9.1 Verband met de reglementering (ter informatie) + zwembaden

9.2 Details van de berekening

9.3 Wisselende bezetting tijdens de certificeringsperiode

- C: schrapping van $i=2020$ in de opmerking "COVID-19", aangezien wordt teruggekeerd naar de klassieke regels voor de keuze van jaar i (zie deel 4).

10 Opmeting van het energieverbruik en van de energieproductie

---

10.1 Algemeen principe

10.3 Meetpunten en energiedragers

- C: Voorbeeld 2 in punt 10.3.2 is geschrapt omdat het een complex betreft. Gebouwencomplexen zijn echter niet langer toegestaan (zie deel 5).

10.4 Algemene gegevens van een meetpunt

10.5 Verbruiks- en energieproductiegegevens

10.6 Bron van verbruiks-/productiegegevens

- C: toevoeging van " export van de energieleverancier " als mogelijke gegevensbron.

10.7 Gebruik en normalisatie

10.8 Installaties voor de productie van energie uit hernieuwbare bronnen

- C: Het gecertificeerde kalenderjaar kan niet meer vóór 2021 liggen. Bijgevolg kan de certificeringsperiode niet meer plaatsvinden vóór 1er januari 2020, d.w.z. het gedeeltelijke einde van het compensatiesysteem. Dit betekent dat u altijd een afzonderlijke meting hebt voor de afgenomen en geïnjecteerde hoeveelheden, ongeacht de gegevensbron. Daarom hebben wij de coderingsregels voor het geval "Het compensatiesysteem is van toepassing" voor fotovoltaïsche panelen en WKK geschrapt.

10.9 Toevoegen, verwijderen, vervangen van een meter, wijzigingen in de stookruimte, storing of ongeval in de meters

- **NEW:** toevoeging van een uitzondering op de eis om voor de aftrek/verdeling van verbruiken die een volledig kalenderjaar dekken te beschikken.

Het is nu toegestaan het gemeten verbruik die slechts een deel van het kalenderjaar dekt te gebruiken, **maar alleen op voorwaarde de aansluiting van het betrokken onderstation op het meetpunt tijdelijk is en de metingen beschikbaar zijn voor de gehele duur van de aansluiting beschikbaar zijn**. Er worden coderingsinstructies gegeven.

Voorbeeld waarbij de uitzondering van toepassing is: het openbare gebouw is aangesloten op een officiële elektriciteitsmeter. Een naburig gebouw wordt tijdelijk op deze meter aangesloten, bijvoorbeeld voor werkzaamheden, en er wordt direct een submeter geplaatst om de geleverde energie te kwantificeren. Tussen 1 januari van kalenderjaar *i* en de datum van plaatsing van deze submeter is er geen verbruik van de officiële meter ten laste van het naburige gebouw omdat deze niet daarop was aangesloten. Daarom kunt u voor deze submeter gedurende deze periode een waarde van 0 invoeren en vervolgens een aftrek doen.

Voorbeeld waarbij de gebruikelijke instructie van toepassing is: De officiële elektriciteitsmeter is al enkele jaren aangesloten op het openbare gebouw en een naburig gebouw. Een sub-meter wordt geplaatst tijdens het gecertificeerde kalenderjaar. U zult moeten wachten tot u metingen hebt voor een volledig kalenderjaar voordat u deze submeter kunt gebruiken om het verbruik van de officiële meter af te trekken of te verdelen. Aangezien beide gebouwen sinds het begin van kalenderjaar *i* op de officiële meter zijn aangesloten, moet immers een deel van het verbruik van de officiële meter tussen 1 januari van kalenderjaar *i* en de datum van installatie van de submeter aan het naburige gebouw worden toegerekend. Daarom kunt u voor deze submeter gedurende deze periode geen waarde 0 in aanmerking nemen, aangezien dit zou leiden tot een vertekening bij de toewijzing/aftrek van het verbruik van de officiële meter.

11 Verdeling en aftrek

- **NEW:** Het scherm Verb/Prod > Zones sub-tab en het coderingsverslag zijn aangepast om beter aan te sluiten bij dit deel van het protocol. Met name wordt duidelijk aangegeven of en hoe een verdeling wordt gemaakt. Er zijn ook contextuele hulpmiddelen toegevoegd. Deze herziening volgt op de herroeping van verscheidene certificaten wegens een misverstand (en dus onjuiste codering) van dit scherm.

Algemeen	Zones	Verbruiken / Prod.	Aftrekbare verbruiken
Zones die door dit meetpunt worden bediend 			
			
P - Piscine			
P - Crèche personnel piscine			
NC - Autre bâtiment			
P - Couloir PUB			

11.1 Algemeen principe : waarom verdelen of aftrekken?

- C: herschrijven om te benadrukken dat u elk meetpunt moet koppelen aan de openbare ruimten die het bedient.
- C: toevoeging van nummers in tabel 21 om een beter verband te leggen met de volgende delen.

11.2 Wanneer moet u de metingen verdelen/aftrekken?

11.3 Aftrek: welk verbruiken mogen worden afgetrokken?

- C: link naar tabel 21 toegevoegd

11.4 Verdeling

- C: link naar tabel 21 toegevoegd + verduidelijking van codeerinstrucies naar aanleiding van fouten (en dus herroepingen) die op sommige certificaten zijn geconstateerd.

11.5 Voorbeelden

12 Berekening van de indicatoren en verificatie van de invoer

---

12.1 Verificatie van uw invoer

12.2 Fouten en waarschuwingen

13 De aanbevelingen

13.3 Andere gebouwen

13.3.1 Aanbevelingen voor investeringen

- **NEW:** een V4 toegevoegd in de selectietabel om rekening te houden met situaties waarin meters aanwezig zijn wanneer u het certificaat opstelt, maar hun gegevens niet konden worden gebruikt voor energiemeting omdat ze niet het hele gecertificeerde kalenderjaar i bedekken.

13.3.2 Aanbevelingen inzake onderhoud van de technische installaties

13.3.3 Aanbevelingen inzake gedrag van de bezetters

14 De evolutie van het verbruik en de acties

- **NEW:** Na een wijziging van het CPUB-besluit vergelijkt de grafiek "Evolutie van de verbruiken" nu de energieprestatie-indicatoren van de laatste 3 gecertificeerde kalenderjaren (exclusief ingetrokken certificaten) en niet langer de laatste 3 kalenderjaren. Dit voorkomt hiaten in de grafiek en biedt publieke organisaties en burgers meer relevante informatie over de evolutie van de prestatie van hun gebouw.

Als gevolg van de COVID-19-instructies zijn met name veel EPB-certificaten openbaar gebouw in 2022 opgesteld voor het jaar $i = 2019$, en zullen deze in 2023 worden verlengd met het jaar $i=2022$. Deze nieuwe regel maakt het mogelijk deze twee certificaten te vergelijken.

Ten slotte ontvangt de helpdesk steeds meer aanvragen tot vrijstelling voor gebouwen die na energierenovatiwerkzaamheden tijdelijk niet over verbruiksgegevens beschikken. Het hoofddoel van het EPB-certificaat openbaar gebouw is de voorbeeldfunctie van de openbare sector aan te tonen, onder meer door de aandacht te vestigen op de publieke organisaties die acties hebben ondergenomen. Het feit dat de laatste drie gecertificeerde kalenderjaren kunnen worden getoond, zal het mogelijk maken de burgers te informeren over de gemeten prestaties van het openbare gebouw vóór en na de werkzaamheden, en aldus de vermindering van het verbruik als gevolg van de werkzaamheden te benadrukken.

Andere wijzigingen in het CPUB-Besluit

- **NEW:** uitbreiding van het toepassingsgebied van de verordening tot de organisaties die zijn ingedeeld bij de autonome overheidsbedrijven door de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven (NMBS, BPOST,...). In de loop van 2023 zal rechtstreeks contact worden opgenomen met de betrokken publieke organisaties.
- **NEW:** geen termijn meer voor het indienen van een verzoek om afwijking. Het decreet bepaalt echter dat publieke organisaties onderworpen blijven aan hun certificaatverplichting zolang de vrijstelling niet door Leefmilieu Brussel is goedgekeurd. Dit betekent dat een publieke organisatie kan worden gecontroleerd en in gebreke kan worden gesteld indien zij niet het nodige doet om in voorkomend geval een vrijstelling aan te vragen.
  - C: toevoeging van de definitie van bezetter, die thans in het Gebruikershandleiding en op de website is opgenomen, in het CPUB-besluit.
  - C: verduidelijking van de tekst die de publieke organisatie vrijstelt van het uithangen van het certificaat in geval van herroepen daarvan: de vrijstelling geldt tot de opstelling van het gecorrigeerde certificaat, en ten hoogste tot de einddatum van de geldigheid van het aanvankelijk herroepen certificaat.

Andere softwareveranderingen

- **NEW:** mogelijkheid om bijlagen toe te voegen aan elk bericht van de Helpdesk, voor alle procedures (wijziging, vrijstelling, aanvraag van een gebouw dat niet op de Urbis-kaart staat).
- **NEW:** de software is aangepast naar aanleiding van de wijziging van het Erkeningsbesluit, waarin nu duidelijk is bepaald dat een certificateur een EPB certificaat openbaar gebouw dit voordat de geldigheidsduur ervan is verstreken ingetrokken is moet corrigeren. Certificaten die na hun vervaldatum niet-conform zijn verklaard (bv.: certificaat dat 2 jaar geleden is opgesteld) blijven ongeldig, hetgeen betekent dat de certificateur ze niet meer moet corrigeren.
- **NEW:** u kunt uw verzoeken om erkenning en wijzigingen in uw contactgegevens gekoppeld aan uw erkenningen doen via een digitaal formulier, beschikbaar op onze website en via het scherm "Profiel" van EPB-Desk & PLAGE.
  - C: correctie van typfouten en van het symbool voor decimalen op certificaten, na feedback van enkele certificateurs.
- C: het veld Class (scherm Public Organisaties, toegankelijk voor EPB beheerders) wordt niet langer geverifieerd door de software bij het opstellen van het certificaat. Deze gegevens zijn

namelijk louter administratief en hebben geen invloed op het werk van de certificateur. De foutmelding die in deze situatie verscheen, is door de ontwikkelaar gecorrigeerd.